

Boplatslämningar i Eldslösa

Utredning inom fastigheterna Mjölby 40:7 och Eldslösa 10:1,
Mjölby socken och kommun, Östergötland

Leif Karlenby

ARKEOLOGGRUPPEN AB, RAPPORT 2014:27
ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 1 OCH 2

Boplatslämningar i Eldslösa

Utredning inom fastigheterna Mjölby 40:7 och Eldslösa 10:1,
Mjölby socken och kommun, Östergötland

Leif Karlenby

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2014 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2014:27

Författare Leif Karlenby

Grafisk form Nina Balknäs @ Högtorps Diverse

Omslagsfoto Leif Karlenby

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_140001.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	5
Bakgrund och kulturmiljö.....	5
Syfte och frågeställningar.....	7
Metod och genomförande.....	7
Ettapp 1.....	7
Ettapp 2.....	8
Resultat	8
Kart- och arkivstudier	8
Inventering.....	10
Utredningsgrävning	10
Säkra förhistoriska lämningar	10
Tolkning	16
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen.....	16
Referenser	17
Administrativa uppgifter	18
Bilagor.....	19
Bilaga 1. Schakttabell	
Bilaga 2. Anläggningstabell	
Bilaga 3. Fynd	
Bilaga 4. ¹⁴ C-dateringar	

Figur 1. Karta över Mjölby och Eldslösa med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart linje.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Östergötlands län har i beslut daterat den 23 maj 2014 givit Arkeologgruppen i Örebro AB i uppdrag att genomföra en utredning etapp 1 och 2 inom fastigheterna Mjölby 40:7 och Eldslösa 10:1 i Mjölby stad och kommun. Anledningen var att områdets skulle detaljplaneläggas. I närheten av utredningsområdet finns flera fornlämningar registrerade

Bebyggelsen i området har påverkats av det faktum att Mjölby samhälle grundades och växte ut i och med järnvägens etablering år 1873 och växte snabbt till ett modernt samhälle. Stadsrättigheter fick Mjölby år 1920. Efter järnvägens ankomst växte samhället snabbt och området närmast utredningsytan har bebyggts från 1920-talet och fram till 1970-talet. Ursprungligen fanns dock en bebyggelse här som kallades Eldslösatorpen och Solskiftestorpen.

Inventeringen gav inga ovan mark synliga lämningar utöver en smal hålväg (A410) som löpte i öst-västlig riktning i det lilla skogspartiet i den norra halvan av området.

Sammanlagt grävdes 70 schakt med en sammanlagd längd av 1 099 meter. I flera schakt framkom anläggningar i form av stolp- och störhål, årder- och plogspår samt i söder några härdar, rännor och ett antal odefinierade gropar eller nedgrävningar. Ett par yngre sopgropar påträffades också. Det stora flertalet av dessa anläggningar torde höra till senare tiders odling eller aktiviteter knutna till villaområdet

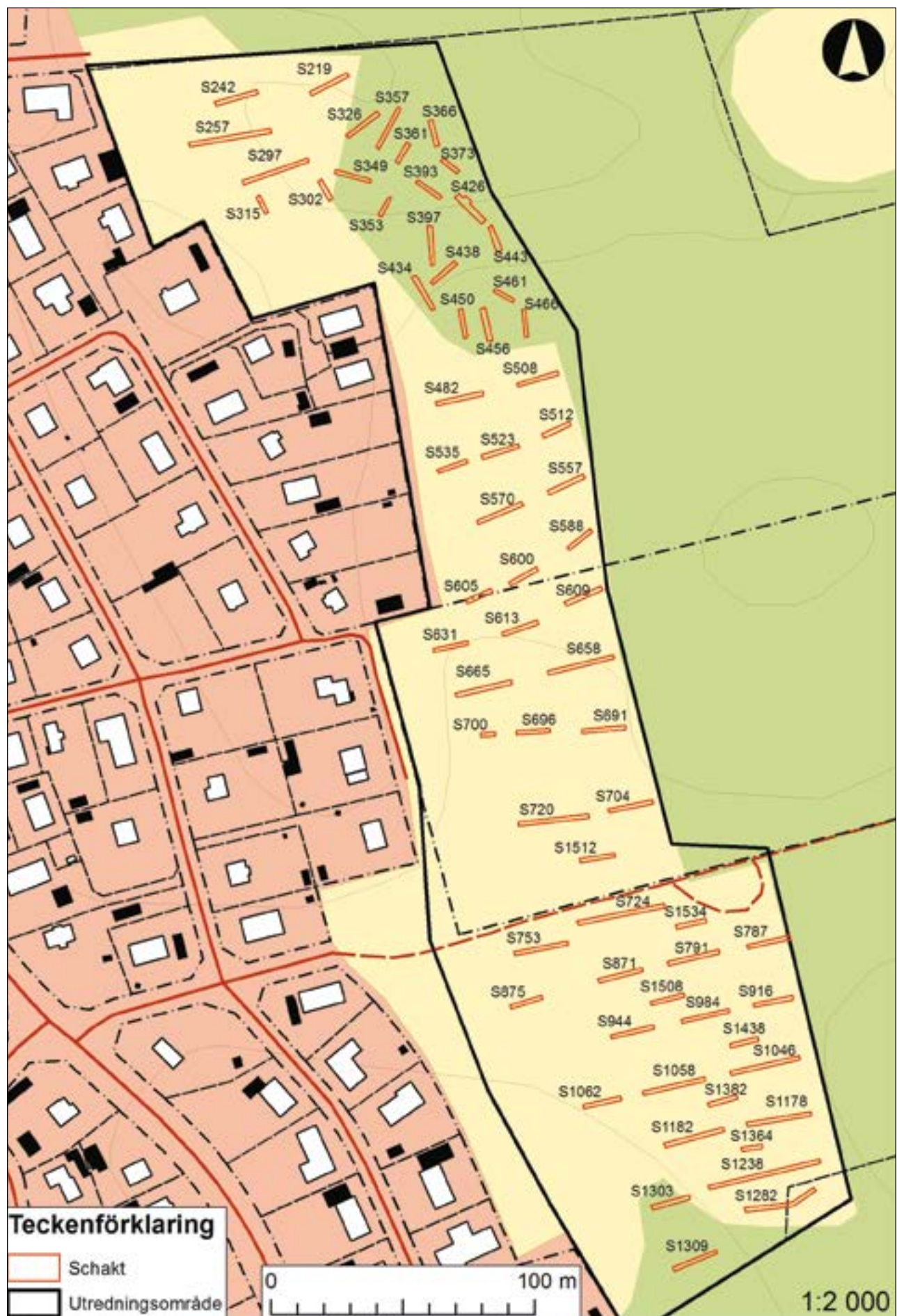
I det lilla skogspartiet i områdets norra del påträffades två stycken kokgropar som innehöll rikligt med skärvig sten och kol. I anslutning till en av dessa fann vi också en keramikbit av förhistorisk karaktär. En av groparna ¹⁴C-daterades till 350–150 f. Kr.

I den södra delen av området fanns ett stort antal anläggningar i form av stolphål, rännor, härdar och andra gropar. Utifrån utseende och karaktär bedömdes dessa vara fornlämningar. Två ¹⁴C-dateringar placerar dem emellertid ganska sent, mest mellan 1 700 och 1 800 e. Kr.

Bakgrund och kulturmiljö

Länsstyrelsen i Östergötlands län har i beslut daterat den 23 maj 2014 givit Arkeologgruppen i Örebro AB i uppdrag att genomföra en utredning etapp 1 och 2 inom fastigheterna Mjölby 40:7 och Eldslösa 10:1 i Mjölby stad och kommun. Anledningen var att områdets skulle detaljplaneläggas. Utredningen genomfördes mellan den 7 och 11 juli 2014 och bekostades av Mjölby kommun. Ansvarig för utredningen var Leif Karlenby, som också utarbetat rapporten.

I närheten av utredningsområdet finns flera fornlämningar registrerade (RAÄ 6–10, 61, 77–78). I sydväst, strax utanför utredningsområdet ligger ett gravfält (RAÄ 6). Ytterligare ett hundratal

Figur 2. Karta över utredningsytan med alla schakt utritade. Skala 1:2 000.

meter åt nordväst återfinns ytterligare gravar i form av ett gravfält (RAÄ 9) och enstaka gravar (RAÄ 7, 8 och 10:1–2) samt boplatslämningar (RAÄ 10:3). I norr finns en hålväg (RAÄ 78) och gravar (RAÄ 61 och 77).

Vid tre av dem har arkeologiska insatser utförts. Vid RAÄ 9 och 10 har förundersökningar samt en slutundersökning utförts. Då påträffades fornlämningar i form av boplatslämningar samt ett fragment av en slipad flintyxa (RAÄ UV Linköping rapport 1995:34). Vid RAÄ 77 och 78 har en antikvarisk kontroll utförts utan att några lämningar påträffades (RAÄ UV Linköping rapport 1994:36).

Syfte och frågeställningar

Uppdragets syfte var att fastställa om fornlämningar skulle riskera att beröras av den aktuella exploateringen, samt att så långt som möjligt beskriva eventuellt påträffade fornlämningar. Om det inom ramen för utredningen, etapp 2, var möjligt, skulle fornlämningarna också avgränsas.

Frågor som ställs kring ett material från en utredning får i första hand begränsas till huruvida det finns fornlämning på platsen. Om detta är fallet kan man försöka avgöra vilken typ av fornlämning det rör sig om, dess utbredning och dess datering.

Målgrupp för utredningsresultaten är främst Länsstyrelsen och sökanden varför genomförandet avpassats därefter. Resultaten kommer att kunna användas som ett fullgott underlagsmaterial i en fortsatt besluts- och planeringsprocess.

Metod och genomförande

Etapp 1

Utredningen bestod av två etapper. Etapp 1 utgjordes av arkiv- och litteraturstudier samt kartanalyser. Kart- och arkivstudierna genomfördes i de digitala arkiven. De omfattade en genomgång av FMIS samt en kontroll av eventuella tidigare utredningar eller undersökningar i området. Det historiska kartmaterialet analyserades utifrån Lantmäteriets historiska kartmaterial, tillgängligt på nätet. Detta innefattar Rikets allmänna kartverk, Lantmäteristyrelsens kartarkiv samt Lantmäterimyndighetens kartarkiv. En sökning i Svenskt Diplomatarium på Riksarkivet och SOFI genomfördes i syfte att spåra eventuella medeltida namnkopplingar. Statens Historiska Museums fynddatabas användes i syfte att spåra eventuella arkeologiska lösfynd i området.

Etapp 1 innefattade även en fältinventering. Arbetet omfattade lokalisering och beskrivning av fornlämningar och misstänkta fornlämningar ovan mark samt möjliga lägen för fornlämningar vilka inte är synliga ovan mark (exempelvis förhistoriska boplatser).

Inga torp eller by- och gårdstomter identifierades vid kart- och arkivstudierna inom utredningsområdet.

Ettapp 2

Utredningens ettapp 2 innebar schaktningsgrävning med grävmaskin. Jämmt spridda över ytan grävdes 70 schakt. Dessa placerades utifrån topografin med cirka 10–15 meters avstånd. Schakten grävdes med en längd som varierande mellan 6 och 44 meter. Alla hade en vidd av en skopas bredd (1,5 meter).

Metoden har visat sig lämplig för att lokalisera yttäckande förhistoriska boplatser i åker- och hagmark. Genom en regelbunden placering av schakten och en anpassning till topografin åstadkoms största möjliga träffyta för boplatser. De täcker ofta stora ytor, men utgörs av små, enskilda anläggningar som stolphål och hårdar.

Påträffade lämningar dokumenterades med hjälp av programmet Intrasis. Dokumentation omfattade förekomst av kulturlager och anläggningar samt bedömning av deras typ, antal och om möjligt deras ålder. Fynd registrerades men tillvaratogs inte, med undantag för en keramikskärva av förhistorisk typ.

Vidare gjordes en bedömning av fornlämningarnas bevarandegrad. Så gott det gick utifrån uppdragets karaktär och områdets begränsning bestämdes fornlämningarnas rumsliga begränsning inom exploateringsområdet.

Den arkeologiska utredningen omfattade en yta om cirka 45 000 kvadratmeter, huvudsakligen belägen i hagmark. Motsvarande 3 procent av ytan hade planerats att avbanas, det vill säga 1 350 kvadratmeter. Beräknat grävda löpmeter om dagen skulle därmed uppgå till 200 meter. Vid utredningen kom 1 099 löpmeter att undersökas med en total yta av 1 649 kvadratmeter, alltså 3,7 procent av den totala ytan. I genomsnitt grävdes 220 kvadratmeter per dag.

Resultat

Kart- och arkivstudier

Aktuellt kartmaterial för området utgörs av kartor från de två äldre byarna Kattlösa och Östra Eldslösa. Det aktuella utredningsområdet är beläget på Eldslösas marker i ett läge som på alla kartor är beläget utanför odlingsområdet, oftast markerat som skogsmark.

Bebyggelsen i området har påverkats av det faktum att Mjölby samhälle grundades och växte ut i och med järnvägens etablering år 1873 och växte snabbt till ett modernt samhälle. Stadsrättigheter fick Mjölby år 1920. Detta avspeglar sig i det yngre kartmaterialet. Av de äldre kartorna framgår att Mjölby var en kyrkby (i Mjölby församling) där bebyggelsen koncentrerade sig till kvarnfallet. Där har, åtminstone sedan medeltid, ett stort antal kvarnar varit belägna (uppgifter från Mjölby kommuns hemsida: <http://www.mjolby.se/10108.html>).

Efter järnvägens ankomst växte samhället snabbt och området närmast utredningsytan har bebyggts från 1920-talet och fram till 1970-talet. Ursprungligen fanns dock en bebyggelse här som kallades Eldslösatorpen och Solskiftestorpen (se figur 4). Dessa torp skulle möjligen kunna utgöra spår eller rester av en äldre belägenhet för byn Eldslösa.

Figur 3. Utsnitt ur storskifteskartan från 1798 med utredningsområdet markerat.

Figur 4. Utsnitt ur 1867 års häradskarta. Utredningsområdet är markerat.

Inventering

Inventeringen gav ringa resultat. Inom området fanns inga ovan mark synliga lämningar utöver en smal hålväg (A410) som löpte i öst-västlig riktning i det lilla skogspartiet i den norra halvan av området. Den var 130 meter lång och 1–2 meter bred. Den löpte från villaområdet fram till en skogsväg strax utanför utredningsområdet. Dess läge mellan dessa två platser antyder att den är av relativt sent datum.

Utredningsgrävning

Sammanlagt grävdes 70 schakt med en sammanlagd längd av 1 099 meter. I flera schakt framkom anläggningar i form av stolp- och störhål, årder- och plogspår samt i söder några härdar, rännor och ett antal odefinierade gropar eller nedgrävningar. Ett par yngre sopgropar påträffades också. Det stora flertalet av dessa anläggningar torde höra till senare tiders odling eller aktiviteter knutna till villaområdet.

I det lilla skogspartiet i områdets norra del påträffades två stycken kokgropar som innehöll rikligt med skärvig sten och kol. I anslutning till en av dessa fann vi också en keramikbit av förhistorisk karaktär. En av groparna ¹⁴C-daterades till 350–150 f.Kr. (Beta 389213; bilaga 4).

I den södra delen av området fanns ett stort antal anläggningar i form av stolphål, rännor, härdar och andra gropar. Utifrån utseende och karaktär bedömdes dessa vara fornlämningar. Två ¹⁴C-dateringar placerar dem emellertid ganska sent, mest mellan 1 700 och 1 800 e.Kr., men det finns risk att de är relativt nutida (Beta 389212, 389214; bilaga 4). Anläggningarna som daterades var A966 (ett stolphål) och A1217 (en härd). Anläggningarna i detta område såg ut som de brukar göra på förhistoriska boplatser, så frågan är vad det rör sig om för någon plats.

Säkra förhistoriska lämningar

Endast de två kokgroparna (A401, A417) kan säkert bestämmas som förhistoriska och förtjänar en närmare beskrivning. De hade en diameter på 0,8 respektive 1,2 meter. Ingen av groparna grävdes varför deras fulla djup inte är känt. Det framgick ändå av anläggningarna att det torde överstiga 0,2 meter och därmed kan de klassas som kokgropar. I anslutning till en av kokgroparna framkom en keramikskärva av järnålderstyp (F1). Dateringen av kokgropen A417 ger en datering till förromersk järnålder, något som kan stämma med keramiken. Denna typ av anläggningar förekommer ofta avlagset från boplatser och har förmodligen haft en specifik funktion. Den vanligaste dateringen av denna typ ligger i yngre bronsålder och äldsta järnålder (se t.ex. Knabe 2011:23f).

*Figur 5a (t.h.). Detaljplaner över norra delen av utredningsområdet.
Skala 1:1 000.*

508640

508720

6464300

6464300

6464200

6464200

Teckenförklaring

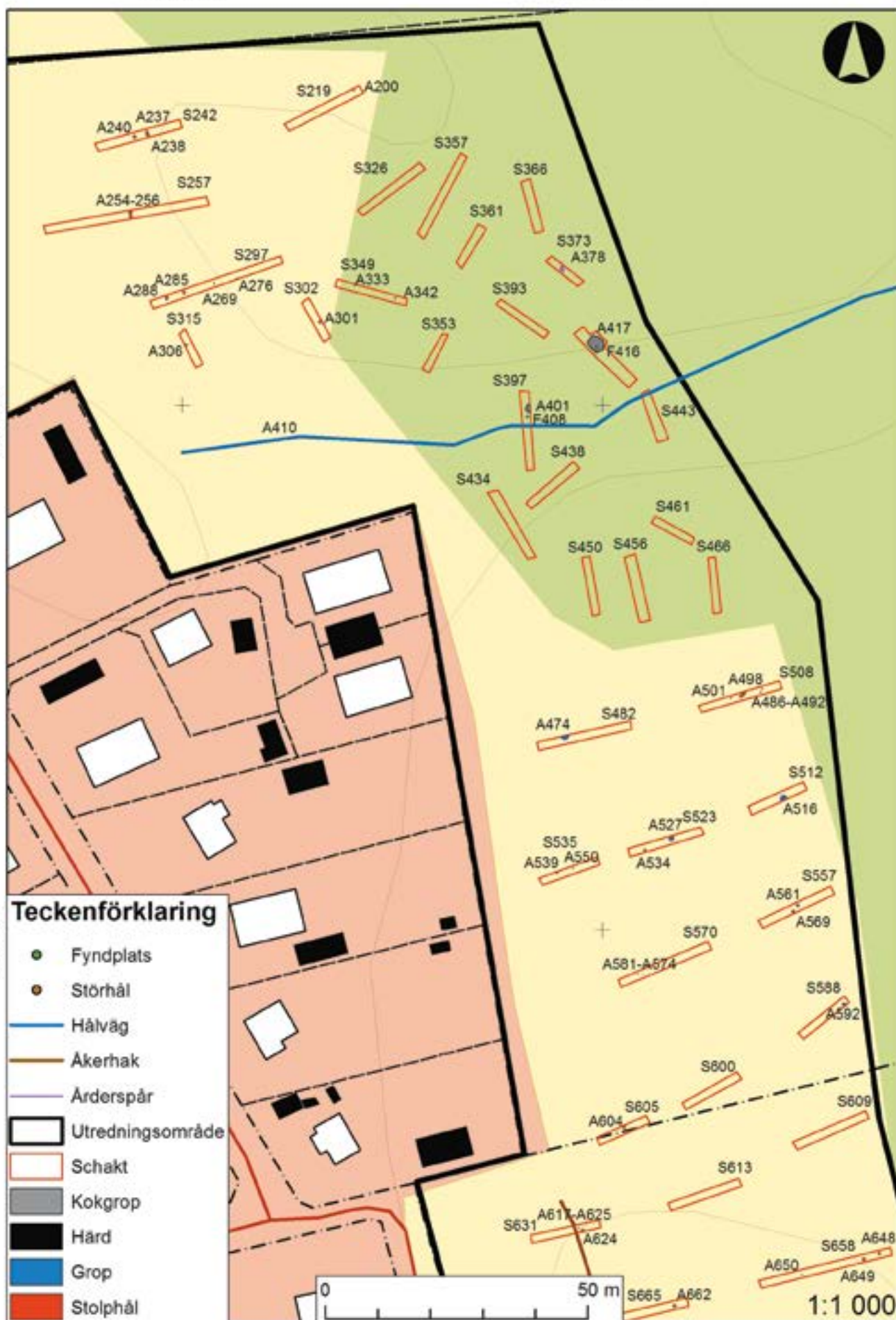
- Fyndplats
- Störhål
- Hålväg
- Åkerhak
- Årderpår
- Utredningsområde
- Schakt
- Kokgrop
- Hård
- Grop
- Stolphål

0 50 m

1:1 000

508640

508720

Figur 6. Kokgropen A417 betraktad av Johnny Rönngren. Foto från öster av Leif Karlenby.

Figur 7. Härden A1217 från väster. Notera likheterna mellan denna härd från historisk tid och kokgropen A417 daterad till förromersk järnålder.

Tolkning

Resultaten visar att det finns en mindre närvaro i området under förromersk järnålder. Det finns också någon slags aktivitet i det södra området som kan dateras till 1700-talet (eventuellt senare). Vad gäller de förromerska lämningarna (kokgroparna) utgör de sannolikt speciella aktiviteter som försiggått utanför den egentliga boplaten. Vilka aktiviteter det kan röra sig om är svårt att uttala sig om, men man har föreslagit matlagning, skinnberedning eller metallhantering. Det fanns inga spår av det sistnämnda, men skinngarvningens obehagliga dofter kan mycket väl ha drivit ut verksamheten från bosättningsen närhet. Exempel på ett område med skinnberedning på stor skala finns i Sneden utanför Enköping. Där rör det sig visserligen om skärvstenshögar, men omfattningen var större. Denna plats låg också långt från bosättningen (Fagerlund 1998). Matlagning skulle kunna ha med jakt att göra, antingen att jägarna lagat mat för att föda sig själva under jakten eller att de tillagat hela eller delar av jaktbytet innan man dragit hemåt.

De historiska lämningarna är märkliga i det att de helt liknar den typ av objekt som påträffas främst på förhistoriska boplatser, det vill säga stolphål, rännor och härdar. I flera fall föreföll rännor och stolphål bilda väggar i stolpburna hus. Utan en följande förundersökning inom området torde det inte vara möjligt att bedöma fornlämningens karaktär och funktion. Det är emellertid klart att ingenting syns på de historiska kartorna som kan förklara dessa lämningar.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Utredningens syfte var att fastställa om fornlämningar berördes av den aktuella exploateringen och att så långt möjligt beskriva dessa. Om det inom ramen för utredningen, etapp 2, var möjligt att avgränsa fornlämningen skulle detta att göras.

Utredningen har fastställt att det finns fornlämningar inom den aktuella exploateringsytan och anläggningar som påträffats har mätts in och beskrivits. Tre dateringar har också gjorts som tidsställt de olika lämningarna till förromersk järnålder och historisk tid (1700-talet).

De två kokgroparna utgjorde delar av en utmarksaktivitet och har en begränsad utbredning. På grund av träd kunde fornlämningen inte med säkerhet avgränsas.

De historiska lämningarna i söder kunde begränsas till området söder om den öst-västligt belägna vägen och i väster och söder mot en dalsänka eller flack ravin. I öster kan fornlämningen fortsätta utanför exploateringsområdet.

Arkeologgruppen bedömer att utredningen motsvarar syftet i den utsträckning som områdets utbredning och vegetationen har tillåtit.

Referenser

Tryckta källor

- Fagerlund, D. 1998. *Skärvstenshögar i Sneden. En långvarig historia – på sidan om*. Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala rapport 1997:48. Uppsala.
- Knabe, E. 2011. *Järnåldersbebyggelse i Södra Lindhult, Närke, Örebro stadsområde*. Nicolai 3:208, RAÅ 266 och 274, arkeologisk undersökning. Riksantikvarieämbetet UV Rapport 2011:60. Stockholm.

Administrativa uppgifter

Landskap: Östergötland
Län: Östergötlands län
Kommun: Mjölby kommun
Socken: Mjölby socken
Fastigheter: Mjölby 40:7, Eldslösa 10:1

Arkeologgruppens diarienummer: Ag 2014_15
Länsstyrelsens diarienummer: 431-4609-14
Projektnr: Ag2014_15
Fornlämningsnr: Mjölby 6–10, 61, 77–78

Projektledning:

Leif Karlenby, Johnny Rönngren

Personal:

Leif Karlenby, Johnny Rönngren

Undersökningstid: 2014-07-07 till 2014-07-11

Exploateringsyta: 45000 m²

Undersökt yta: 1650 m², 1099 löpmeter

Koordinatsystem: SWEREF 99 TM, RH 2000

Dokumentationshandlingar som förvaras i ATA, RAÄ, Stockholm:

—

Digitalt arkiv:

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd:

Fynd förvaras hos Arkeologgruppen AB i väntan på fyndfördelning.

Bilaga 1. Schakttabell

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S219	15	grässvål: 0,05 meter matjord: 0,1 meter sand: 0,1 meter Mot sandlagret syns plogspår.
S242	16	grässvål: 0,05 meter matjord: 0,15 meter sand: > 0,15 meter Mot sand finns störhål och årderspår.
S257	31	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sandlager: > 0,1 meter
S297	26	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: >0,15 meter Mot sandlagret syns plogspår.
S302	8	grässvål: 0,05 meter matjord/ploglager: 0,1 meter sand: >0,1 meter Störhål.
S315	8	grässvål: 0,05 meter matjord/ploglager: 0,1 meter sand: > 0,15 meter
S326	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: > 0,15 meter Mot sand finns ploglager.
S332	17	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: > 0,1 meter En bit flintgoods vid sällning.
S349	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: > 0,1 meter
S353	8	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand (av något grövre karaktär) 0,1 meter
S353	8	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter
S357	14	Schakt
S361	7	Schakt

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S366	9	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: > 0,15 meter Mot sand syns plogspår i öst-västlig riktning. Liten skärva flintgods vid sållning.
S373	6	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,2 meter Årderspår i sanden och två skärvor flintgods vid sållning.
S393	9	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: > 0,15 meter Plogspår mot sand och flintgods vid sållning.
S397	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: > 0,2 meter Mot sand syntes plogspår, vid sållning hittades flintgods med lila dekor. Mellan ploglager och sand påträffades keramik och kokgrop A401.
S426	10	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1-0,15 meter sand: > 0,1 meter Mot sand finns kokgrop 417.
S434	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand > 0,1 meter Mot sand finns plogspår i nordöstlig-sydvästlig riktning i södra delen av schaktet.
S438	15	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,1 meter Mot sand finns plogspår i nordöstlig-sydvästlig riktning i västra delen av schaktet.
A443	10	Schakt nord-syd grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand > 0,15 meter Mot sand finns plogspår i öst-västlig riktning och fynd av brända ben, slagg, tegelkross, glas och flintgods.

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S450	12	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: > 0,15 meter Plogspår i öst-västlig riktning.
S456	13	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sandlager där under. I sandlagret finns en 3 meter bred nedgrävning med kalk, kol, atlasben av gris. I schaktets södra del påträffades på 0,4 meters djupen hund begravnen samt buteljer.
S461	9	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,1 meter Mot sand fanns plogspår i nordvästlig riktning och vid sållning påträffades benporslin och glas.
S466	11	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: > 0,1 meter Plogspår i nord-sydlig riktning och flintgods.
S482	19	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand Plogspår mot sand och schaktet är placerat i sänkt område.
S508	10	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Mot sand syntes korsande ploglager, samt störhål och stolphål, troligen från hässjor.
S512	11	Schakt i öst-västlig riktning. grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Mot sand finns plogspår i nord-sydlig riktning och lagret var packat och hårt.
S523	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 02 meter Plogspår i nord-sydlig riktning.

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S535	13	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: 0,1 meter
S557	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Mot sand syntes plogspår i nord-sydlig riktning och sanden i sänkan är något grövre än den uppe på höjden i norr.
S570	19	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand Plogspår i nord-sydlig riktning, inga sållfynd.
S588	12	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Mot sand syntes plogspår i nord-sydlig riktning och vid sållning hittades tegelkross.
S600	15	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand: 0,15 meter
S605	11	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Störhål, inga plogspår observerade.
S609	16	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,15 meter Plogspår i nord-sydlig riktning.
S613	14	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter. Mot sanden syntes plogspår i nord-sydlig riktning. En sopgrop fylld med tegel, glasflaskor, apoteksartiklar, salvburkar, Gustavsberg "Alva" (tidigt 1900-tal), potta och fat.

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S631	19	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,3-0,1 meter sand: 0,1-0,2 meter Plogspår i öster, stolp- och störhål. En äldre åker har funnits öster om dessa. Där framtyder plogspår.
S658	27	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1-0,15 meter sand: 0,15 meter Plogspår i nord-sydlig riktning.
S665	21	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,25 meter sand: 0,15 meter Plogspår i den östra delen.
S691	18	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: 0,15 meter I schaktets södra del fanns en grop fylld med tegeltakpannor.
S696	13	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand: 0,1-0,15 meter
S700	6	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,12 meter sand: 0,1 meter Plogspår i nord-sydlig riktning.
S704	17	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand 0,15 meter
S720	28	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1-0,15 meter sand: 0,2 meter Plogspår i nord-sydlig riktning.

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S724	35	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2-0,3 meter sand: 0,1 meter Plogspår i östvästlig riktning. Ploglagret var mörkare och mer kolrikt i botten. Västra delen av schaktet går upp mot åsrygen där ploglagret är tunnare än i sänkan i öster. Inget ploglager fanns på åskrönet, vid gropen.
S753	22	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2-0,25 meter sand: 0,1 meter
S787	18	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,2 meter Plogspår nord-syd och öst-väst.
S791	20	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,05 meter sand > 0,1 meter Täcker åskrönet.
S871	18	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand: 0,15 meter Schaktet lades i västra delen av åsryggen.
S875	14	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand: 0,1 meter
s916	16x1,5 meter (0,3 meter djup)	grässvål: 0,05 meter Packat grus i södra och östra delen: 0,1 meter ploglager: 0,15 meter Stolphål.
S944	17	Schakt öst-väst grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,25 meter sand: 0,1 meter
S984	19	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1 meter sand: 0,15 meter

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S1046	30	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,25 meter sand: 0,1 meter
S1058	26	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,25 meter sand: 0,1 meter
S1062	15	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,1 meter
S1178	27	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter sand: 0,1 meter
S1182	24	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15-0,2 meter sand: 0,1 meter
S1228	44	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,1-0,15 meter sand: 0,1 meter
S1282	28	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand 0,05-0,1 meter Schaktet är lagt i sydsluttning av mindre slänt.
S1303	15	Schaktet sluttar mot väster. grässvål: 0,05 meter mörk grusig sand: 0,15 meter sand: 0,1 meter
S1309	18	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter mörk sand: 0,02 meter sand: 0,05 meter
S1364	8	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter mörk sand: 0,02 meter sand: 0,05 meter
S1382	11	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter mörk sand: 0,02 meter sand: 0,05 meter Vid sållning påträffades skörbränd sten.

S-nr	Längd (m)	Beskrivning
S1438	11	Schakt i öst-västlig riktning. grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter mörk sand: 0,02 meter
S1508	14	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,2 meter sand: 0,1 meter I sanden fanns årderspår.
S1512	13	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,25 meter sand: 0,1 meter Plogspår i nord-syd, fynd av modernt glas och flintgods.
S1534	11	grässvål: 0,05 meter ploglager: 0,15 meter sand: 0,1 meter

Bilaga 2. Anläggningstabell

Nr	Storlek	Beskrivning
A208	0,2 meter bred	Stolhål påträffad i sand/grus under matjord
A209	0,07 meter bred	Årderspår under matjord i sand
A212	0,07 meter bred	Årderspår under matjord i sand
A216	0,07 meter bred	Årderspår under matjord i sand
A217	0,07 meter bred	Årderspår under matjord i sand
A223		Årderspår nord-syd
A226		Årderspår öst-väst
A235	0,05x0,07 meter	Årderspår nord-syd Störhål
A237		Störhål, 0,07 meter i diameter
A238		Störhål
A240		Gärdesgårdsstör
A246	0,05 meter bred med 0,1 meters mellanrum	Sex stycken plogspår följer schaktet
A254	0,05 meter	Störhål
A255		Störhål som markerar gärdesgård.
A256	0,15 meter	Något större störhål. Innehåller kol.
A261		Plogspår
A269		Stolphål
A276		Stolphål
A285		Störhål
A286		Störhål
A288	0,5 meter bred	Grop, mörkfärgning under och orange med gulare sand
A301		Störhål
A306	0,3 meter bred 0,4 meter djup	Stolphål, kolrester, stolprester.
A319		Plogspår snett tvärsöver schaktet, 6-7 stycken
A330		Plogspår.
A333		Stolphål? Diffus avgränsning, rund form, kol och fynd
A342	0,2 meter	Stolphål, rund mot sand. Innehåller grusigare sand och ingen kol

Nr	Storlek	Beskrivning
A378		Årderspår
A390		Plogspår
A401	0,8 meter	Kokgrop
A410	130 meter lång 1-2 meter bred	Hålväg, öst-västlig riktning. Från hus i väster, sträcker sig mot öster till skogsväg.
A417	1,2 meter	Kokgrop fylld med skörbränd sten, sot, kol och 0,3 meter stora stenar.
A454		Odlingsspår
A474	1 meter bred	Grop
A480		Plogspår i flertal
A486		Stolphål, mörkfärgad mot sand, kol.
A492		Stolphål
A498		Stolphål för hässja?
A501		Stolphål
A516	1,1 meter i diameter (0,4 meter djup)	Grop, består av blandat plog- och sandlager. Stenlyft?
A527	0,8 meter i diameter	Grop/stenlyft. Blandat plog- och sandlager.
A534		Störhål
A539	0,1x0,2 meter	Oval kolfläck/rot?
A550	0,1 meter i diameter	Störhål
A561	0,3 meter i diameter	Grop, skarp kant, rak kant ned.
A569		Störhål i hässja
A574	0,1 meter i diameter	Störhål
A581	0,15 meter i diameter	Störhål
A592	0,3 meter i diameter (0,2 meter djup)	Grop med innehåll av material från ploglager, mörkbrun.
A604		Störhål – hässja
A617	0,15 meter i diameter	Stolphål
A624		Störhål, kol.

Nr	Storlek	Beskrivning
A625	0,12 meter bred	Stolphål med ploglager, bronsfärgat.
A635		Åkerkant, har placerats där slänt i väster planar ut. Tydlig kant/förhöjning i landskapet
A648		Störhål, mörkbrunt.
A649		Störhål, kol, svart.
A650	0,15 meter i diameter	Stolphål, mörkbrunt, kolrester.
A662		Störhål, koligt, brunt.
A663		Störhål, kol och ploglager blandat.
A664		Störhål, kol och ploglager blandat.
A669	0,2x0,1 meter	Ovalt stolphål, mörkbrunt.
A676		Stolphål, brunt med sot och kol.
A684		Stolphål och kolbitar
A695		Störhål, mörkbrunt
A709		Nedgrävning innehåller ploglager material blandat med inslag av kol.
A728		Stolphål: mörkbrunt
A736	1,8 meter i diameter	Nedgrävning: sandblandad naturjord (?)
A744	1,2 meter i diameter	Nedgrävning mörkt ploglager. Handsmidd spik påträffad i anläggningen.
A751		Störhål
A752		Störhål (intill A751)
A757	0,15 meter i diameter	Stolphål, brunt, kol.
A766	0,1 meter	Stolphål 0,1 meter i diameter
A773	0,1 meter i diameter	Stolphål: brunt, kol.
A779	0,4 meter i diameter	Nedgrävning, stolphål : brunt, kol.
A795	1,1 meter i diameter (0,3 meter djup)	Nedgrävt innehåll, blandad mörk och ljus sand.
A803	0,1 meter	Stolphål: mörkt jordbrun
A810	0,4 meter i diameter	Grop: blandad sand och kol
A820	0,15 meter i diameter	Stolphål

Nr	Storlek	Beskrivning
A827		Stolphål
A835		Stolphål
A842	0,2 meter i diameter	Stolphål
A850	0,1 meter i diameter	Stolphål
A856	0,15 meter i diameter	Stolphål
A862	0,05-0,07 meter i diameter	Störhål
A863	0,05-0,07 meter i diameter	Störhål
A864	0,15 meter i diameter	Stolphål
A880	0,1x0,2 meter	Stolphål: kol och brunt material.
A890		Störhål och kol.
A891	0,1x0,2 meter	Stolphål? Amöbaform
A901	0,15 meter i diameter	Stolphål: mörkbrun färg
A909	0,1 meter i diameter	Stolphål: mörkbrun färg
A915		Stolphål med oval form, spets riktad mot A909
A920	0,25 meter i diameter	Stolphål fyllt med blandat material
A928	0,15 meter i diameter	Stolphål: mörk sand
A934	0,07 meter i diameter	Störhål: Mörk sand och kol.
A935	0,47 meter i diameter	Stolphål: mörk sand och kol.
A949		Störhål
A950		Störhål
A951	0,25 meter i diameter	Stolpe
A959	0,15 meter i diameter	Stolphål: mörkbrun jord.

Nr	Storlek	Beskrivning
A966	0,25 meter i diameter	Stolphål: sand och kol.
A974	0,4 meter i diameter	Stolphål: mörkbrunt.
A988	0,18 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning
A995	0,25 meter i diameter	Stolphål : ljus fyllning
A999		Störhål
A1003	0,2 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning och kol
A1010	0,2 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning och kol.
A1017	0,2 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning och kol.
A1024	0,25 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning.
A1030		Störhål: mörk fyllning.
A1031	0,15 meter i diameter	Stolphål: mörk fyllning och kol.
A1037	0,1 meter i diameter	Störhål: mörk fyllning.
A1038	0,1 meter i diameter	Störhål: mörk fyllning.
A1039		Kulturlager. Flammigt med ljus sand, hårt packat.
A1050	0,35 meter djup	Stolphål: ljusbrun fyllning.
A1066		Ränna eller plog?
A1075		Rännan består av mörk fyllning.
A1081	0,4 meter i diameter	Stolphål: ljus fyllning.
A1089	0,35 meter i diameter	Stolphål: mörkgrå fyllning med kol.
A1096	0,3 meter i diameter	Stolphål: mörkgrå fyllning med kol.
A1104	0,15 meter i diameter	Stolphål: grå, ljus fyllning.

Nr	Storlek	Beskrivning
A1110	0,4 meter i diameter	Stolphål eller ränna?
A1126		Stör: mörk fyllning.
A1127		Stör: mörk fyllning.
A1128	0,2 meter i diameter	Stolphål: fet, grå sand.
A1135	0,25 meter i diameter	Stolphål: fet, grå sand.
A1142	0,3x0,05 meter	Ränna eller plog? Mörk fyllning.
A1147	0,3 meter i diameter	Stolphål: grå, ljus sand.
A1155	0,2 meter i diameter	Stolphål: grå, ljus sand.
A1162	0,3 meter i diameter	Stolphål: grå, ljus sand.
A1170		Störhål: mörk fyllning med kol.
A1171	0,9 meter	Nedgrävning. Blandat material, mörk sand och ljus.
A1186		Störhål. Mörk fyllning.
A1187	0,15 meter i diameter	Stolphål. Mörk fyllning med kol.
A1193	0,15 meter i diameter	Stolphål med mörk fyllning.
A1200	0,15 meter i diameter	Stolphål. Mörk fyllning och kol.
A1207	0,3x1,5 meter	Ränna. Mörk fyllning och kol.
A1217	0,5 meter i diameter	Härd. Mörk fyllning med koncentration av kol i mitten.
A1227	1,3 meter i diameter	Härd. Mörk fyllning med koncentration av kol i mitten.
A1254	0,2 meter i diameter	Stolphål
A1261	1,3 meter i diameter	Nedgrävning: innehåller glas blandat med mörk och ljus sand.
A1274		Störhål. Mörk fyllning.
A1275	0,18 meter i diameter	Stolphål. Mörk fyllning.

Nr	Storlek	Beskrivning
A1290		Moränkulle med 2,5 meter stort mitt block i mitten med mindre stenar runt omkring och runt de mindre stenarna finns större stenar.
A1296	0,6 meter i diameter	Stolphål. Mörk fyllning med sten och slagg.
A1313	0,2 meter i diameter	Stolphål Ljusgrå fyllning med inslag av kol.
A1319	0,16 meter i diameter	Stolphål Ljusgrå fyllning med inslag av kol.
A1325	0,12 meter i diameter	Stolphål med kol. Ljusgrå fyllning med inslag av kol.
A1330	0,15 meter i diameter (0,1 meter djup)	Stolphål, konisk botten Ljusgrå fyllning med inslag av kol.
A1335	0,25 meter i diameter 0,75 meter djup	Stolphål Ljusgrå fyllning med inslag av kol.
A1346	0,25 meter i diameter	Stolphål, blåa plastband ytligt i groppen rund tydlig kant, svart plast
A1354	0,3 meter i diameter	Stolphål med rund tydlig kant.
A1368	0,2 meter i diameter	Stolphål, mörkgrå fyllning.
A1375	0,22 meter i diameter	Stolphål, mörkgrå fyllning.
A1386	0,18 meter i diameter (0,1 meter djup)	Stolphål med skålbotten, mörk sand fyllning.
A1393	0,25 meter i diameter	Stolphål: ljusgrå sand fyllning.
A1400	0,3 meter i diameter	Stolphål
A1408	0,4x0,3 meter	Ränna? Ovalt formad.
A1424	0,2 meter i diameter 0,15 meter djup	Stolphål, svart kol.
A1431	0,2 meter i diameter	Stolphål, mörkbrun fyllning.

Nr	Storlek	Beskrivning
A1442	0,1 meter i diameter	Stolp-/störhål
A1448	0,11 meter i diameter	Stolp-/störhål
A1455	0,1 meter i diameter	Stolp-/störhål
A1461	0,12 meter i diameter	Stolp-/störhål
A1467	0,3 meter	Nedgrävning
A1476		Lager med svart jord. Påfört, innehöll asfaltsbitar.
A1500		Störhål, brun fyllning.
A1501	0,2 meter i diameter 0,15 meter djup?	Stolphål, mörk fyllning.
A1516	0,25 meter	0,25 meter i diameter (0,16 meter djup)
A1525	0,25 meter i diameter	Stolphål, svart fyllning av kol.
A1591		Störhål

Bilaga 3. Fynd

F1

Keramik. 10 gram, en bit av rabbad grovmagrad keramik.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -25.3 ‰ ; lab. mult = 1)

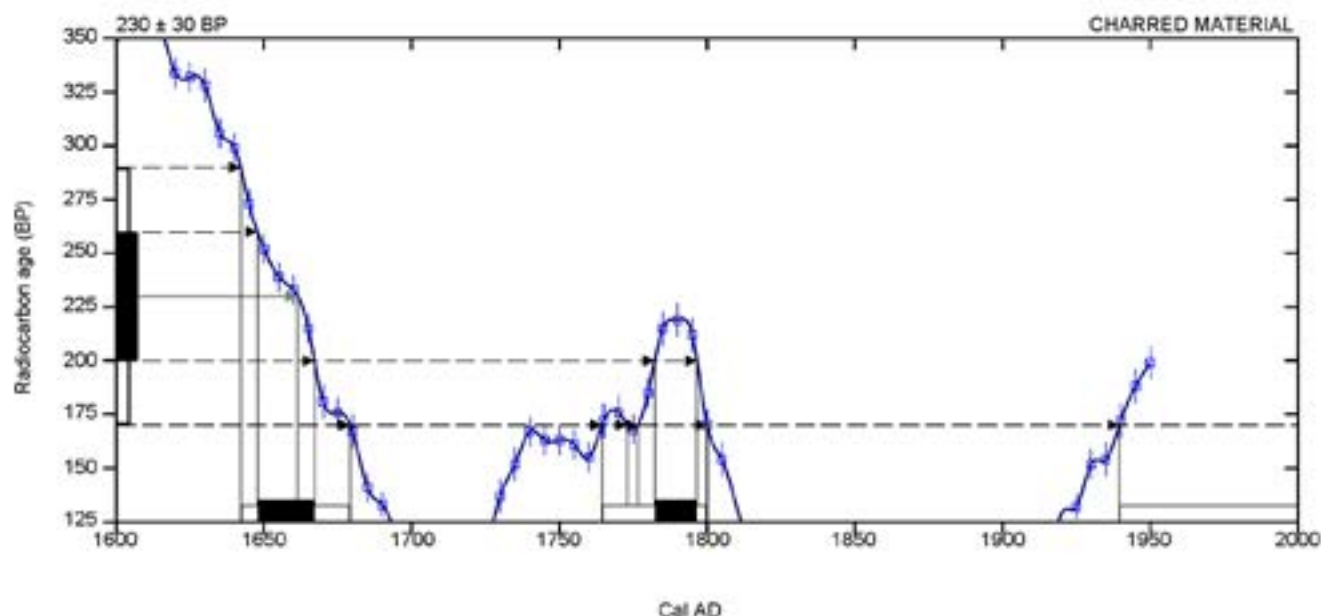
Laboratory number **Beta-389212**

Conventional radiocarbon age **230 ± 30 BP**

2 Sigma calibrated result
95% probability
Cal AD 1640 to 1680 (Cal BP 310 to 270)
Cal AD 1765 to 1800 (Cal BP 185 to 150)
Cal AD 1940 to Post 1950 (Cal BP 10 to Post 0)

Intercept of radiocarbon age with calibration
curve Cal AD 1660 (Cal BP 290)

1 Sigma calibrated results
68% probability
Cal AD 1650 to 1665 (Cal BP 300 to 285)
Cal AD 1780 to 1795 (Cal BP 170 to 155)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -26.1 o/oo : lab. mult = 1)

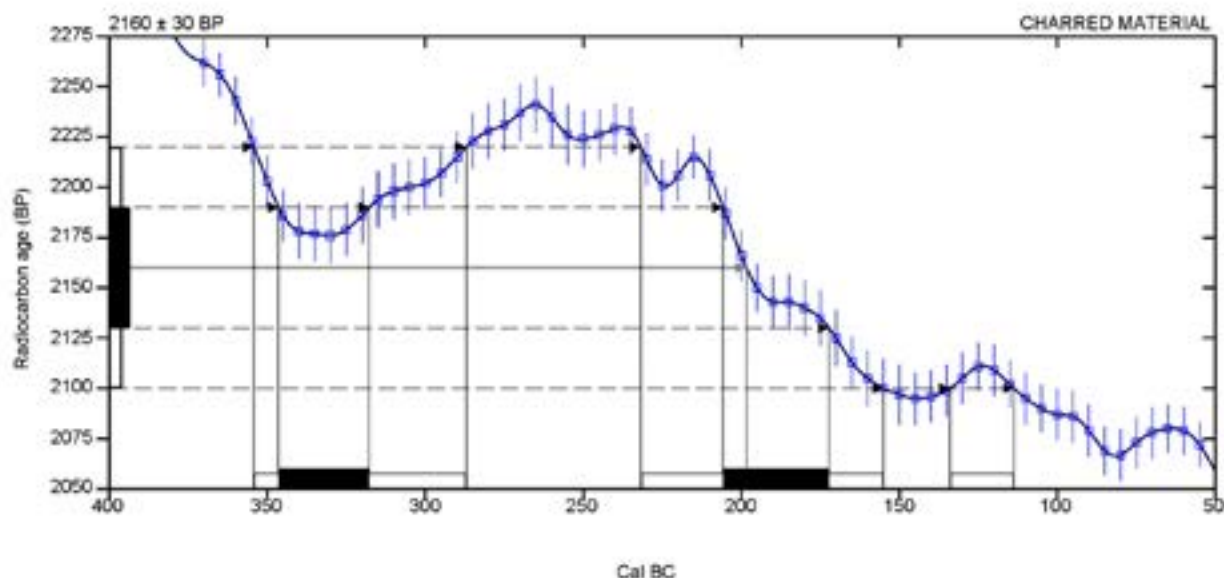
Laboratory number Beta-389213

Conventional radiocarbon age 2160 ± 30 BP

2 Sigma calibrated result Cal BC 355 to 285 (Cal BP 2305 to 2235)
95% probability Cal BC 230 to 155 (Cal BP 2180 to 2105)
Cal BC 135 to 115 (Cal BP 2085 to 2065)

Intercept of radiocarbon age with calibration curve Cal BC 200 (Cal BP 2150)

1 Sigma calibrated results Cal BC 345 to 320 (Cal BP 2295 to 2270)
68% probability Cal BC 205 to 170 (Cal BP 2155 to 2120)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Taima, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer P.J. et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)687-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -25.4 o/oo : lab. mult = 1)

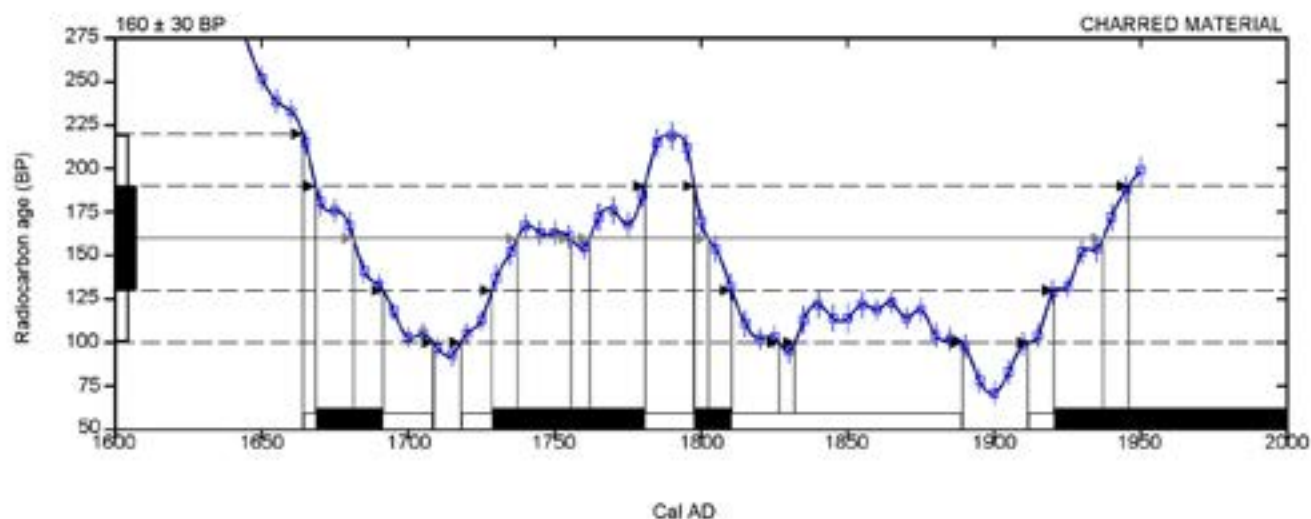
Laboratory number Beta-389214

Conventional radiocarbon age 160 ± 30 BP

2 Sigma calibrated result Cal AD 1665 to 1710 (Cal BP 285 to 240)
95% probability Cal AD 1720 to 1890 (Cal BP 230 to 60)
 Cal AD 1910 to Post 1950 (Cal BP 40 to Post 0)

Intercept of radiocarbon age with calibration curve	Cal AD 1680 (Cal BP 270)
	Cal AD 1735 (Cal BP 215)
	Cal AD 1755 (Cal BP 195)
	Cal AD 1760 (Cal BP 190)
	Cal AD 1800 (Cal BP 150)
	Cal AD 1935 (Cal BP 15)
	Post AD 1950 (Post BP 0)

1 Sigma calibrated results	Cal AD 1670 to 1690 (Cal BP 280 to 260)
68% probability	Cal AD 1730 to 1780 (Cal BP 220 to 170)
	Cal AD 1800 to 1810 (Cal BP 150 to 140)
	Cal AD 1920 to Post 1950 (Cal BP 30 to Post 0)

Database used

INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Taima, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2) 317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. *Radiocarbon* 55(4):1869–1887.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0064 • Email: beta@radiocarbon.com

